

ПЕШТАНСКО-БУДИМСКІЙ

СКОРОПЕЧА.

(*Courier.*)

Число 12.

Неделя 11. Фебруара 1843.

Год. II.

ПОСЛЕ БОЯ НА МИШАРУ

подъ Црнимъ Ђорђемъ.

изъ Сегедина послало д. П.

Данъ освани

Сунце грану;

Пушке сяю

Паше зю;

Оганъ блеска

Громомъ треска;

Зрна зуче

Везиръ хуче,

Лхъ неволя

Насредъ поля!

Србинъ біе,

Крвь се ліє,

Страшна боя,

Насредъ поля;

Мачи звече,

Турци сече,

Главе клете,

Съ трупа лете,

Трупъ имъ пада

Безъ приклада,

Што ненаде

Бежатъ стаде;

Турске паше

Илећа даше,

Кой у гору

Кои къ мору

Врани граю

На томъ краю,

Трупе турске

Клюю ирске.

То се чудо

Свуда чуло;

Буле туже,

Своє муже

Сузе точе

Лица моче;

Оцавиче

Где си светче?

Зове деда

Муамеда.

О пророче,

Тужни отче!

Видашъ яда

Изненада,

Та помози

Нашой слози,

Бръ сивъ соко

Изби око,

Лавъ са зуби

Турке згуби!

Но бадава

Они сада,

Очи бече

Зову свече,

Онъ мечев

Ко га штус

Нити може

Да поиоже.

СЛАВЕНИ НА ЮГУ у VI и VII ВѢКУ

(Изъ Цинкайзена изведено)

одъ

Стаматовића.

(продуженіе)

Подъ Царемъ Фокомъ, кои је несрѣтно свѣднако војевао по Азији и зато по-дунавске предѣле безъ сваке уредне од-

бране остављао, наново су Славенске и Аварске чете преко Дунава прелазиле и безъ свакогъ одпора по наизападнимъ византійскогъ царства предѣлима, као што је Далмација до самогъ Диракхіја насељавале се. Сръ кадъ је одма затимъ подъ Царемъ Иракліемъ једна велика часть приморска одъ Хорвата и Сербаља завојвана била, нашле су се ту таки и Аварске насељине, кое се ни су раније тамо намѣтиле, будући да је 600 године заключеный миръ, као што смо већ казали, Дунавъ за границу између Авара и византійскогъ царства уговорио и утврдио био. Јоштъ се и за первы петнаестъ година Иракліевы војнички походи Аварски, съкоји су свагда и Славени били, често спомину. Но одъ овогъ времена овай се народъ све више и више губити и изчезавати почне, збогъ непрестаногъ свогъ вођавања, кое је и по византіјскомъ царству и са околними народима имао. Србо, по чемъ је силовитый Ханъ Аварскій 626 године съ цѣломъ својомъ силомъ на Цариградъ ударјо, и ту осујетјо се, изгуби се найпослѣдњи Аварска влада и име међ растећомъ снагомъ Славена и Бугара, кои су се у ово време све више и више као найячи непріјатељи Аварски и као сајозници цареви показивали. За овогъ по свой прилици времена и оне Славенски народа, и то не у послѣдици не-пріјатељски нападања учинїне, но миролюбиве и по угвореной са самимъ Царемъ Иракліемъ погодби одобрене насељине по земљама византійскогъ царства догодило се. По изворнымъ извѣстјама вѣродостойногъ списателя Константина Багренородногъ ступи у исто време Царъ Иракліј са језичкимъ Славенскимъ народомъ Хорватима, кои су за Карпатима живили, у пріјатељскій сајозъ, и обѣћа имъ сѣдишта у Далмацији, ако бы се тамо окућити хтѣли, да отудъ живеће Авари или проторају, или себи

покоре. И за цѣло једна часть овога Хорвата склони се на позывъ Царевъ; безъ сваке теготе уђу у Далмацију, поубіја, претера, или покори у многодишињој својој војни све одомаћене Аваре, и тако цѣломъ земљомъ завлада, подъ тимъ видомъ, као да се византіјскомъ Цару покорава.

Изъ почетка су они, као и у свомъ закарпатскомъ отечеству подъ владомъ неколико свои кнезова у Далмацији стаяли. Кнезови ови, будући да се у изворнимъ мѣстима као Франци назначају, ни су хорватскогъ подрекла били. Но на берзо подигну се Хорвати противъ ови свои туђеродны кнезова и у седмогодишњемъ свомъ рату свободу свою извоју. Прѣмивши они христіјанство одъ римскогъ Свештенства по духу староотеческогъ свогъ владана подѣле цѣлу свою земљу у једанайстъ жупаніја, оснују градове и села, предаду се морской трговини, постану богати и силни, пакъ найпослѣ и своју противъ приближавајући се съистока Бугара народњу самосталностъ за дуго време крѣпко обдрже и сачувају. Чешћа између себе препирања учине то, да у доцніјимъ временима и слабомоћни и сиромашни постану.

Одъ прилике у исто време, кадъ су се Хорвати по Далмацији насељавали пада и улазакъ Сербаља у византіјско Царство. Они су у закарпатской земљи својој сусѣди Хорватски били, кои су збогъ владаоца своиј дѣлитбе половиномъ изъ отечества свогъ у друге земље да пређу принуђени били. Зато и заишту они одъ Цара Иракліја сѣдишта у византіјскомъ царству. Изъ почетка добију неке безлюдне около Солуна предѣле, где кратко време заоставше на ново одъ Цара заишту, да имъ друга сѣдишта уступи. Садъ се дакле они твердо намѣсте у ономъ простору Царства, когъ су Авари сасвимъ опустошили били, и кои је заузимао частъ Далмације, Дарданіје,

Илирѣ и гориѣ Мизіе до граница Албанскіи одъ тогъ времена имѣ Сербія додѣвиши. Мы ій налазимо овдѣ подъ различнымъ именами предѣлными, као: Захлумляне, Тербуњане, Каналите, Діоклейце и Поганце. Они законъ Христіянскій примѣ и по имену само владу Грчкоѣ Цара припознаду, ал' наскоро свободу свою добью и самосталность свою обдерже, до времена оны, укоима су се нападаня Бугарска съ ныовомъ међусобномъ неслогомъ састати и ныювомъ напредку на путь стати могла.

Тако је дакле подъ Царемъ Иракліемъ мало по мало сва земља уздужъ Саве, Дунава и приморја Адріатскогъ одъ сѣверни и западни граница Дакіе, Македоніе и нове Албаніе до саме Истрѣ пославенила се.

(продуженіе слѣдує.)

ДОБРА СВЕТОВАНИЈА.

Истинитый догађай нашегъ времена.

У једномъ Ирландіе месту, живіо је пре краткогъ времена, а може быти да јнви и данъ данашній јданъ врлый землѣдѣлацъ по имену Коноръ. Онъ је на велику срећу нѣгову задобио добру, поштену и радицу супругу, коя му је две давойчице родила. — Посла се одвећь слабо у нѣговомъ месту налазило, тако, да онъ покрай свогъ великогъ труда и даноноћне бриге збогъ велике сиротинѣ, свою жену и девицу обдржавати ни је могао: зато намери свое рођење место и свою милу породицу за неко време оставити, и себи далѣ гдји посла тражити. Онъ дакле опрости се са својомъ верномъ супругомъ, изгри и изљуби девицу свою и поће управо у место „Карловъ“ чујоћи, да ће тамо кодъ некогъ богатогъ човека, по имену Милорда послако наћи. Милордъ је поштенъ и честанъ а притомъ и богатъ човекъ быс,

кои је покрай великогъ свогъ имана, грдно стадо оваца и млого крава имао.

Конора су збогъ поштена и честиности нѣгове сви у кући любили и радо имали. Мало и велико нѣга је добрымъ Коноромъ називало. После краткогъ времена зовне нѣга Милордъ на само и свойски га овако почне световати: „Мени су досадъ сви твои послови добрий мой Коноре! по воли ишли; ты си све по жељи мојој чинio. Досадашнѣ твоје добро владање и твоје волико трудолубје уверавају ме, да ћу я и далѣ у теби велику подпору имати. Зато бы жељio, да ты кодъ мене за једну годину останеш и поштено радишъ, а я ћу ти за твой трудъ 12 гвинеа дати и једну нову доламу одъ главе до пете. Ја ли по воли? Изъ мос куће можешъ срећанъ човекъ временомъ изићи.“

Сирома Коноръ да бы у овомъ оскудномъ времену коју крайцару заслужити могао, обећа се да ће остати и верно служити. И заиста у целој овој години ни је ни јданъ данъ био, кадъ онъ за срећу и благостанъ дома и имана Милордовогъ радио не бы, и као о свомъ рођеномъ добру бринуо се. Часъ је онъ надъ посленицима надстојавао, часъ за плугомъ ишао или пакъ о овцима и другој стоки старао се и бригу водио. Није заиста одъ свијој посленика ни је се съњиме ни изъ далека сравнити могао. Добромъ Конору сва су дѣла и предпrijатија срећно за рукомъ ишла. Данъ по данъ прође и година дана и Милордъ као јданъ разуманъ човекъ искусио је, да му је Коноръ десна рука досадъ био, и да безъ нѣга ни кудъ ни камо: намери дакле плату нѣгову повысити, и на свакіј начинъ јошь за једну годину дана при себи задржати га. Кадъ је дакле већ и последњији данъ године прошао, зовне Милордъ свогъ Конора къ себи и рече му: „Добрый мой Коноре! я самъ съ тобомъ са свимъ досадъ задовољенъ быо. Ако јошь

едну годину у мојој кући останешъ, да ћу ти 24 гвинеа и притомъ јоштъ једну нову хальину! кадъ ова година прође, онда себи лако можешъ једну или две краве купити и съ тимъ свою породицу поштено издржавати! —

Кадъ Коноръ на изгледъ свое будућности помисли, макне раменомъ и рекне у себи: знамъ да ће и жени мојој поволији быти, да коју крайцару више заслужимъ, а ню ће за ову годину како - тако најстарији синъ обдржавати моји. — У овој години Богу хвала! свакиј данъ све болји напредакъ показивао се. Жетва је врло богато испала. Свуда је беријетъ быо, а особито у кући Милордовој. Свако вече око огњишта скупљени весело су време проводили; врбо јиј је Коноръ своимъ шаливимъ разговоромъ развеселити умео. Деца су га особито радо имала. — Кадъ се већъ и друга година крају приближавати стане, истину да кажемо, и самъ је Коноръ теретъ на срдцу осећао, опомињајући се свога вечитогъ растанка, но опетъ съ друге стране једва је чекао, да се са својомъ миломъ супругомъ и децијомъ састане. Данъ по данъ дође и последњији данъ, који је Коноръ међу овомъ поштеномъ породицомъ провести. Милордъ замышљање тамо амо по соби одаше, найпосле зовне га къ себи: Добрый Коноре! рече му је тути 48 гвинеа дати, ако јоштъ ову годину у мојој кући проведешъ. Помисли само какво ћешъ ты онда имањи за себе и свою породицу стећи; можешъ себи онда повелико парче земљу, и не мало стадо оваца купити. Какавъ сјајный изгледъ за твоју будућностъ! — Шта ће садъ кукање Коноръ да чини? Може быти да му жена и деца садъ одъ глади пате? Може быти да му верна супруга нѣгова у найвећој неволи безъ њега живи? Али опетъ, каква за нын радость, кадъ имъ 80 гвинеа донесе! Онъ дакле заключи и

трећу годину у кући Милордовој остати. Мало по мало и ова је година пролазила; све је тако добро ишло, као што никадъ предолазка Коноровогъ Стада су све већа бивала; скокасе умножавала. Благословъ Божјији био је надъ домомъ Милордовимъ. Ахъ! како је жао и ће му было, кадъ годъ се опоменуо, да ће скоро већъ свогъ доброгъ Конора изгубити Конору напротивъ и жао је и мило было. Жао му је зато было, што ће се скоро одъ оваковы добрыје людјији растати морати; али му је опетъ мило было, што ће напутъ одлазити. Цела је кућа ожалосћена была. Милордъ зовне га къ себи и стане му овако беседити: „ты си мене добрији Коноре! верно и поштено за три пуне године служио, као што ме ни је досадъ ни једанъ. Я се надамъ, да си ты и мене и мојој кући добро већъ познао. Хвала ти по сто пута на твојој верној послуги — хвала ти на твоме прјатељству. Сузе су низъ лице Конорово потокомъ летиле, нити јиј је онъ одъ тежке жалости задржати могао. Садъ настави даљи Милордъ „застегни себе мой добрији Коноре! Истина да твоје сузе и мени и мојој кући на честь служе; но дай, да коју речь и о самой ствари пробеседимо. Кажи ми управо: да ли у мени какво поверенје имашъ?

„Богъ ми је сведокъ, како ја осећамъ!“ одговори Коноръ.

„Хоћешъ ли дакле два добра совета одъ мене примити?“

„О врло радо мой Господару!“

„Добро! дакле ако ти обећамъ твоје новце, ков одъ мене примати имашъ, у виду добра два совета дати, и ако те уверимъ, да ти сотимъ ништа изгубити не ћешъ — хоћешъ ли онда задоволијь быти, ако ти два совета у име твоји новаца дамъ?“

(продуженje следује.)

У Р А З Г О В О Р Ъ
између Филозофа и Простака.
 (изъ Коцебуа)
 одъ Дни. Поповића.

Некиј генерал добије изъ службе одпустъ, а незнамъ (вели Коцебу) у којој држави, нити подъ коимъ правительствомъ. Онъ в пре тога мложину битки задобио а тимъ истимъ и мложо земаље свое кназу присвоио, збогъ чега га овай изъ благодарности съ јединимъ спаилукомъ обдари. Старый генералъ отиде на свой спаилукъ, и одъ дугогъ времена постане филозофъ. Његовъ спаилукъ бываше у архикатолической замљи. Тога врло лютило, што му поданици нису филозофи. Једанпутъ шетаюћи се по полу нађе једногъ одъ свои имућни паора, кои подъ липомъ седећи и пушћи надгледаше посленике.

„Чујши Мјайло“, викне генералъ, а самъ то себи предложио, да васъ срећне учнимъ.“

Мјайло. Милостивый господине, мы смо фала Богу срећни.

Генералъ. Лудо, како сте срећни, кадъ вашъ поглаваръ и судија ништа неразуме.

Мјайло. Господине, я о томъ гла-
ве неразбјамъ.

Генералъ. Али онъ са вами зло у-
правља.

Мјайло. Могуће је; али се мы за-
то опетъ добро наодимо.

Генералъ. Но слабо онъ и на
правду гледи.

Мјайло. Ма да се што кадкадъ ов-
де и догоди, ни је чудо, връ смо люди;
али на други места ни у длаку неиде
болѣ.

Генералъ. Онъ и ваше новце изъ
цеша цеди.

Мјайло. Да, треба и самомъ жи-
вети, а и другоме живети дати. Зато мы,
опетъ недельомъ печења једемо.

Генералъ. Онъ има натароша,
кои ради съ вами што ође.

Мјайло. До душе, натарошъ мло-
го невреди, и дав се здраво наплатити.

Генералъ. Па при свемъ томъ ка-
жеши, да сте срећни.

Мјайло. Защто не? праву срећу
обећао намъ в Богъ текъ на ономъ све-
ту. Доста в то, што мы нашу корицу
леба у миру једемо. Знате ли вы госпо-
дине, да у нашемъ суседству има спа-
илука, где судија паоре све као регрут
продава, и где ни једна удовица са сво-
имъ јединцемъ ни је сигурна.

Генералъ. Зато наши суседи и
имаю чести и поштена.

Мјайло. На часть имъ та честь и
поштено и съ белимъ лукомъ. Мы са-
мо да имамо леба, па нетражимо више.

Генералъ. Па и одъ тогъ вашегъ
леба морате десетину пароху вашемъ
да дате.

Мјайло. Да боме! та и нѣму тре-
ба живети.

Генералъ. Онъ је једанъ невештъ
и суверанъ човекъ.

Мјайло. Мы веруємо, што онъ
предиуе, и зато смо мирни.

Генералъ. Онъ васъ мучи съ којка-
кимъ лудорјама, и каштигује, кадъ један-
путъ у постъ меса једете.

Мјайло. Али онъ насъ и отечески
опомиња, и теши насъ при последњемъ
часу.

Генералъ. И ваше газданство ни-
шта невреди.

Мјайло. Мы при свемъ томъ толи-
ко пожњемо, да намъ по кои комадъ
леба и за сироте претече.

Генералъ. Овде има јештъ баре-
тина, кое треба изсушити, и песковиты
места, кое у ораће ниве треба обратити.

Мјайло. До душе радити има се
свагда. Но наша ће деца то већ у-
чинити.

УНИВЕРЗИТЕСКА БИБЛИОТЕКА

Генераль. Ваша є дужность то радити, тако да вашой деци ништа неостане.

Міайлло. А да шта ће наша деца радити.

Генераль. Само уживати.

Міайлло. Ей, зашто се нису наши отцеви за насть тако старали?

Генераль. Зато су били глупи, а ваше спање небриге. Напротивъ я ту стварь разумемъ болѣ, него мои предци; я ћу васъ срећне учинити, и на теби првомъ пробираги.

Міайлло. Немойте се милостивый господине трудити. Будите уверени, да самъ я врло срећанъ.

Генераль. Тони є истина, јеръ ты имашъ друга понятія о срећи, него я; и управо непутна.

Міайлло. Друга понятія? то верујемъ; али зашто непутна? Я самъ прости човекъ, па држимъ, да є свакій човекъ срећанъ на свой начинъ. Јако онъ чрезъ то никога невара, то нетреба зато нико ни да се стара.

Генераль. Дакле на тай начинъ где бы было изображеніе човеческо. Тамо мора све тежити. Право изображеніе нашега села само се текъ чрезъ мене може постићи; и зато я морамъ и противъ твоє волѣ тебе срећна учинити.

Ахъ драгій Боже!

(продуженіе слѣдує.)

СМРТНЫЙ ЧАСЪ.

Ein füßer Schimmer ist,
Der uns von taufend Herzenbangt befreit.

Великій филологъ Халлеръ умрео є, пипаюћи свою жилу. „Мой пріятелю“ рекне онъ лѣкару, кои край нѣга стояше, „моя жила небіє.“ У истый часъ издане Халлеръ. — Петrarка є умрео у нѣгової бібліотеки, книгу читаюћи. — Беда є умрео дихтираюћи. — У магновенію умирания повторio є Роскоммонъ две

врсте нѣговогъ превода одъ „Dies irae.“

— Руссо ніє био једини, кои се є у смртномъ часу нѣговомъ на полѣ изнети дао, да юштъ јданъ путъ свою башту види. — „Съ оваковимъ миромъ може Христіанинъ умрети!“ рекне Аддісонъ, склопивши очи, къ нѣговомъ зету, нѣкомъ младомъ невѣрномъ благороднику. Тамань 24 сата пре свогъ последнѣгъ, часа, попусти Алфіери жељи пріятеля свои, да къ нѣму Свештеникъ дође. „Имайте доброту, сутра у ово доба опеть доћи, замоли онъ улазника, „я мыслымъ, да ће се смрть юштъ 24 сата претрпiti.“ — Са умирућимъ устма моляше Тассо Кардинала Цынтію за једину услугу, да нѣгова списанія покупи и спали, особито нѣговъ „Ослобођеній Ерусалімъ.“ — У словномъ смыслу рѣчи отела є смрть Кларендону перо изъ руке; онъ умре писаюћи. На смртной постельи правіо є Ханцеръ јдану Балладу, и соврши ю, кратко пре нѣгове последнѣ борбе. — Давидъ Кнеллеръ умре, дочимъ се у постельи уздигнути даде, да юштъ јданъ путъ собственно израђеній планъ за свой паметникъ пре-гледи. — „Я бы желю, кадъ бы ова трагическа сцена већь прошла,“ казао є Квінъ, гласовитый актеръ; „међутимъ се надамъ, да ћу ю я съ надлежномъ пристойностю докончати.“ пружи се, и престане живити. — Епіскопъ Ньютонъ (Newton) умрео є свой сатъ навіяюћи. — Кадъ є Байле, кои є гласовитый рѣчникъ у французской писао, умирао, пошаљ штампартъ по коректуралный табакъ. Байле чује то, и мање съ рукомъ на место, гди є табакъ лежао, па онда склопи очи на вѣки. — Умираюћемъ Лорду Кестерфіелду яви јданъ служитељ Господина Дрісдала. „Подайте столицу,“ заповеди Лордъ. То су му биле последнѣ речи. — „Кажте Колингведу, нека баџи сидро флоте,“ биле су последнѣ речи Нелзона. —

„Я се небоимъ смрти; смрть нема за мене ништа страшногъ,“ рекне Карлъ I, пеняюћи се на крвиште. — Кадъ је Сиръ Тома Мору џ видјо, да се грађа крвишта тресе, на којој ће онъ умрети, рекне онъ къ вѣшару: „Молимъте пріятелю, донеси ме читава и здрава горе, за мой силазакъ бринут' ћу се я самъ.“

А. А.

ВѢСТИ.

Одъ верховногъ г. н. с. школа Надзирателства явља се, да се учительске србске штасије у Тисафелдвару и Сенти упразњне находите. —

Благородный Г. Гвидо Каракони одъ Беодре више Међа Засједателъ, изъ отеческе спрама подавика свои благонаклоности и любови, као и изъ явно засведочене спрама обштегъ блага, а оособо спрама воспитанія и изображенія юности многоократно обелодављне ревности свое, благониволіо је у Банлоку нашегъ вѣронеповѣданія влашногъ учителя благодѣјникѣ сваке године съ 50 фр. сребра, 6 мерова жита и 2 фата дрва повысити, (*) — за коју щедроту одъ стране верховногъ Надзирательства топла благодарность овде се явно одае.

Пештанскій „Za deßtat“ саобщава вија се Светлый Князъ Милошъ Обреновићъ, кој је за слободу Срба у Србији много принео, храбро съ непрітельми борећи се, не давно племенитымъ дѣломъ благородно чувство свое показао. Онь је сирѣчъ Г. Јосифу Бости што му је овай еданъ егземпларъ књиге свое послao, не само са своеручнимъ писмомъ подъ 19 Дек 1842 и своимъ портретомъ иѣга даривао него му је 1500 фл. на даръ послao. — Съ великомъ радостју видимо мы како нашъ светлый Князъ Милошъ Обреновићъ јштедроте свое знаје заслуженыма у Унгарской и изванъ њѣ показује, и мы се крѣпко уздамо, да Светлый князъ и на свой рожени Србски Родъ, кој садъ у развитку свомъ као некако чедо доста неге потребує, заборавити неће.

^{*)} Мецената и пастыри народа србскогъ! подражавайте овомъ красномъ родолюбји и народолубји примеру. Ђеръ тимъ ћете и себи и роду свомъ вечитый споменъ дића. — Школе у болѣ становѣ довести, учителѣ и ученике умножити и усрѣйтити то је блага жеља народа нашегъ!

Н.

Пешта. Одъ последнѣј наше вѣсти ни је се ни у какой струки трговине продаж показала. Послови у рукодѣлномъ еспапу, као у беломъ и тискавомъ памуку, у чон, лану и свили, преко целе земље и у великомъ и у маломъ ни су добро ишли. Но садъ, будући је путъ народодству по Дунаву отворенъ, можемо се надати, да ћемо добаръ Јосифовъ вашаръ имати.

Ђурѣ. 1. фебр. Кој збогъ ране одвоза у Австріју, кој збогъ слабе зиме цена је ране спала: Она је јаче безъ да је кој тражио, на плацама стояла: жито 4 фр. 48 кр. до 5 фр. и 15 кр.; наполица 3 фр. 48 кр. до 4 фр.; раж 3 фр. 42 кр. до 3 фр. 45 кр.; ечамъ 2 фр. 48 кр. — 3 фр.; зобъ 2 фр. — 2 фр. 12 кр.; кукурузъ 3 фр. 30 — 3 фр. 48. кр.; прој 4 фр. — 4 фр. 12 кр. у б. вр. пожунскій меровъ. Тако исто и ново вино појетишило је. Чисто оточено вино са овдашњији брегова продаје се по 2 фр. 39 кр. — 3 фр. 30 кр. б. вр.

ДОПИСЪ.

Изъ Потискогъ Окружја. На свештенническій фондъ, ради сироте остале деце свештенническе и попадије устројеный планъ у нашимъ Народнимъ Новинама, у числу 92 изложевый 1942.

(којацъ)

Како се има 532 Парохије у Дјецези Темишварской осимъ 10, пропотре свитецата, дакле 300 парохија по 250 фр. да у фондъ уложи, а 232 по 100 фр. б. вр. Али више има између ових 532, таковы парохија, које Парохъ целогъ свогъ живота ни је у станју што у фондъ метнути. Друго, кадъ је могу на неизвестно за 10. година дати 100 - 250 фр. не бы ли болѣ было, да и фамиљи мојој какво недвижимо добро за те исте новце (ако имамъ) прибавиши, одкуда бы они после смрти мое тако рећи, слободно и по воли приходъ свой уживати могли. А съ овимъ приходомъ, мыслимъ, да бы болѣ живили и мирни, негъ са 150 ил' 60 фр; јеръ и нити мора коме досађивати и угађати, нити на фондъ мыслити, ође л' се приходъ умалити или умложити.

У толикој беди и неволи живи клиръ нашъ, но зато опетъ ваши Свештеници свакимъ могућимъ начиномъ старају се, да синове свое по примеру прочегъ просветеногъ народа изуче и воспитају, и тако се често догађа, да изъ благородне жеље и намере, „децу свою честито воспитати“ и задуже се, а много пута и већу часть имани свогъ потроше. Не бы ли дакле болѣ

было, да се за онаковий фондъ направи, уконы бы мы сви дужин были прилагати, одкуда бы се она свештенническа деца, коя бы за науку способна была, издржавала и учила, кое бы после целой фамилии на већу асну и корысть быти могло, нежели после смрти отца свога, малу неку миниму часть пензіе имати, а у прочемъ невоздѣланъ остати. Пакъ изъ овогъ реченогъ фонда нека бы се пензионирале оне сироте и удове попадије, кое одъ фамилије никога немаю, и за удаю ни су; то мыслимъ нико не ће за зло пріимити, у толико више, што си и пѣнъ покойникъ истогъ фонда уложникъ быо, а по себи другогъ наследника не ма; по иѣной пакъ смрти, сирѣчъ старе попадије, нека бы и иѣно, ако и наймање добро, у истый фондъ дошло. —

Шта слога и ревностъ не може учинити, къ тому јошть присѣдинѣна любовь. Имамо мы много народныхъ источника, кои не бы ли болѣ было, да се сви у едно слюо, нежели што се море разкошности свуда разлива тако, да нико одъ иѣга не може ползу имати, шта више, много пута и сами се источници издрпе и осуше. Ово да је одавно учинено, не бы се занеста ни на шта садъ имали тужити. Зато бы садъ требало еданъ каналъ слотомъ ревности некопати, у кои бы се сва благотворна, са свио страна текућа вода сливала и едно велико море благотворенїя направила, одкуда бы мы сви после могли принити сваку жеђь гасењији нектаръ.

У прочемъ препоручујемъ почтаемоију публикуму, да бы свакиј своємиње о истомъ предмету и желе изразио.

ПУТЬ ПО СВЕТУ.

У целой Европи на годину дана роде се 9 миліона душа; дакле у едномъ дану 24,600 а у едномъ сату 1025 порођая бываю.

Не давно је еданъ Енглезъ машину изнашао, съ којомъ се наизгодніе и наилакше краве помузти могу.

(Кула у Енсу) У средъ овога града на піци подигнута је једна грудна кула, са једнимъ стародревнимъ надписомъ, да су овде Светитељи Марко и Лука свето Евангелије проповедали.

(Машина за игранѣ) Еданъ Механикеръ у Сѣверной Америци скоро је машину изнашао, коя све послове једногъ савршеногъ игрacha лепо одправљати може. Ова је машина свечано обучена, окреће се по найновијемъ вкусу, и тако умилите речи проговори, да нивакавъ играчъ ју своимъ пословима превозићи се не може. Шта ће садъ играчи радити?

У Берлину 21 Јануара около подне оруши се једна кућа одъ три спрата, која јошгъ ни довршена била ни је, и многој людјиј окојој нѣ налазећи се поубија.

СМЕСИЦЕ.

(Домаћа економија) Кадъ се она вода, у којој се крумпир кувају, прецеди и олади, после съњоме башта зале, то се сви црви и насекома (инсекти), која се често по башчама задржавају, и жилицама биља и другогъ растѣнїји школе, заедно съ црнимъ гусеницама тамаје.

У једној гостијини обѣдоваху при једномъ асталчију два познанца, гди се пьима изъ међу прчи вкусни ёла и пита донесе. Еданъ другогъ упита, како се то јесто зове? а овай му одговори: ждеримучи. Овай не престане ести, а другиј питајти. Кадъ већ пите нестане, разлути се послѣдњи и рече: Ты брате сву питу појде, а мени нехтеде казати, како се зове. Та ни самъ ти казао, да се ждеримучи зове. Ждери и мучи повтори овай, о любопитство мое! гдѣ ты мене овогъ лепогъ залога лиши!

Н. В.

ХОДЪ НОВАЦА НА БЕЧКОЙ БЕРЗИ

1 Фебр. 1843

Сребро

Метал.	са 50/0 на сто	110 1/2
"	" 40/0 "	101 1/4
"	" 3% "	77 1/4
Златъ одъ т. 1839	"	291 1/4
" " "	"	720
Банкакција комадъ	"	1626
Естерхазинъ Лосъ	"	51
Царски дукати	"	101 1/2

Цена ране 9. Фебр. на Пешт. піјаци
Пешт. меровъ, грош. б. вр.

	найб.	сред.	дош.
Чисто жито	150	140	130
Наполица	110	106	100
Ражъ	95	92	90
Ечамъ. . . .	80	75	70
Зобъ	64	60	55
Кукурузъ. . . .	88	85	80

Издаватель Димитрій Јовановићъ. (Bastei Gasse Nr. 349)

У ПЕШТИ словима Баймеловыми.